

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minder hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyv-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tattak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Export gőzmalom Zomborban.

Zombor, február 27-én.

Egy életrevaló s a legszebb sikerrel kecsegtető vállalat áll a létesülés küszöbén városunkban; okos és közhasznú dolgot műveltek azok, kik a vállalat élére állottak, — igen hasznosat Bácsmege és Zombor kereskedelmi és közgazdasági érdekeire nézve is.

A Zomborban létesítendő export gőzmalom különösen két szempontból birand kiváló fontossággal; először mint üzleti vállalat azokkal szemben, kik tőkésüket gyümölcsözőleg akarják elhelyezni, erre pedig ma a pénzücsőség idejében nagy szükség van; meg vagyunk győződve, hogy az export gőzmalom megvalósítása nagyban hozzá fog járulni a megyénkben s városunkban igen lankadtnak mondható üzleti és vállalati szellem élénkítéséhez s alkalmas *tokeelhelyezési* módul fog szolgálni kis- és nagytőkésnek egyaránt.

A vállalat sikerülte pedig — miben az előjelekből ítélve, nem szabad kételkedni — nagy horderővel fog birni, mert meg fogja törni tőkepenzeseinkben azon hitet, hogy a pénz biztonságban csak takarékpénztárakban van. Jól tudjuk, hogy a tőkés szívesebben adta pénzét biztos helyre, — pénzücsözetekbe — 4—5 % kamatra, minthogy egy kis rizikóval a 6—8—10 % kamatra törekedett volna. Meg volt ennek is a maga ratiója; megyénkben nem igen van nagyobb szerű *üzleti* társas vállalat, mely a tőkepenzéseknek biztató példát szolgált volna, s mely állandóan nagyobb haszonban részesítette volna azokat, kik tőkésüket nem pénzücsözetekben helyezték el.

Pedig a létesítendő export gőzmalom vállalatot ilyennek szeretnők látni. S ez az a körülmény, melynél fogva kiváló súlyt kölcsönözünk a hozzáfűzött várakozás és siker reménye beteljesülésének.

E pontnál függ tehát össze a vállalati magánérdek megyénk és városunk kereskedelmi és üzleti élénkségének fellendülésével mint közgazdaságilag is igen kívánatos érdekekkel. Nagyszabású kezdeményező lépés lesz ez, — kell tehát, hogy a megérdemelt felkarolásban részesüljön minden tényező által.

A második szempont, mely a vállalat sikerének erős alapjává szolgál, maga azon cél, melyet kitűzött t. i. gabonánk azon részét, mely nem mint ilyen kerül eladásra, hanem mely feldolgoz-

atik, magában Bácsmegeyében, annak földrajzilag is elég előnyösen fekvő központjában, Zomborban dolgozni fel, — s ezzel kapcsolatosan nemcsak Bácsmegeye lisztészükségletét látni el, hanem lisztexportot teremteni a bácskai buzavál magából Bácsmegeyéből. Jól tudjuk, hogy a bácsmegeyi pompás acelas buzát elviszik tőlünk, elviszik még egy részét annak is, amire pedig fogyasztási szempontból szüksége lenne megyénknek; a pesti gőzmalomok feldolgozzák buzánkat s ök exportálják, sőt egy részét ismét importálják vissza hozzánk Bácsmegeyére; vagyis nemcsak a nem gazda osztály veszi a bácskai buzából készített lisztet, úgy hogy a buza előbb elkerül tőlünk s azután mint liszt újra visszakerül, — de idegen kezek utján, — hanem sokszor ebbe a ferde helyzetbe jut maga a gabonát eladó bácskai gazda is.

Ez a körülmény különösen az, mely üzleti létjogát adja egy bácskai gőzmalomnak. Ezt a ferdeséget célozza megszüntetni nevezett vállalat.

Magából Bácsmegeyéből exportálni a kiviteltre szánt bácskai buzát, — az export üzlettel járó hasznot tehát a megyei üzleti élet számára szerezni meg; s direkt Bácsmegeyéből látni el a megye lisztészükségletét s az ebből nyerendő hasznot szintén a megyei kereskedelem számára tartani fenn.

Ha helyesen fogtuk fel a dolgot, úgy ez lenne a bácsmegeyi export gőzmalom végcélja.

Ez pedig — ismételjük — olyan cél, mely míg egyrészt magán gazdasági szempontból, — a tőkepenzésekre nézve a legszebb eredménnyel kecsegtet, — szorososan összefügg másrészt megyénk kereskedelmi életének fellendítésével.

Bácsmegeyének nagy feladatai vannak egyáltalán a *mezőgazdasági* ipar terén; ez a terrenum még kiaknázatlan, sőt meglehetősen parlagon hever; mezőgazdasági iparágak üzletszerű vitelelől jelenleg vajmi keveset beszélhetünk megyénkben; e célt lépésről lépésre kell megközelíteni.

Kétséget sem szenved, hogy Bácsmegeyében kezdeményező s a sikerrel legbiztosabban kecsegtető lépést a malomipar terén lehet és kell megtenni.

Városunk nyolc előkelő polgára e célra a technika és a tudomány legújabb vívmányai szerint felszerelt nagyszabású export gőzmalomot szándékozik létesíteni. A vállalat részvénytársasággá alakulna 300,000 ft alapitőkével. Telekvételre, építkezésekre, gépek beszerzésére körülbelül

180,000 frtot fordítana. A malom 24 óra alatt 3 waggon, azaz 300 mmásza lisztet produkálna, — egy kő ezenfelül darát készítene, egy pedig magánhasználatra szolgálna (Lohnmahlen). Előzetes számítás szerint a malom évenként 120—150,000 mm. buzát használhatna fel.

Helyről is gondoskodtak már az alapítók; van is több e célra alkalmas terület a vasut mentén; egy Budapesti malomépítészeti mérnökkel is értekeztek már az alapítók; nevezett mindennemű felvilágosítással szolgált, valamint a terv és költségvetés elkészítését is magára vállalta. Amint a terv és költségvetés elkészül, az alapítók nagy értekezlet egybehívását tervezik, melyen az egész ügyet a nagyközönség ítélte elé fogják bocsájtani.

Mi éber figyelemmel fogjuk kísérni a vállalat haladásának minden stádiumát, hirt fogunk adni mindenről olvasóinknak, mert úgy az alapítók személyében, mint a vállalat céljában garanciát látunk arra, hogy a zombori export gőzmalom füstölő kéményei rövid idő alatt jelezni fogják a megyei vállalkozási szellem fellendülésének kezdetét, jelezni fogják a bácsmegeyi malomipar új korszakát.

A képviselők fizetése. Sokat foglalkoznak az országgyűlési képviselők a napidijaikkal is. Tudjuk, hogy közelébb törvényt hoznak majd, a mely az illetményeket a napidijak helyett átalányösszegben fogja megállapítani. Az erre vonatkozó törvényjavaslat tárgyalásánál a ház több tagja javaslatba szándékozik hozni annak kimondását, hogy a képviselői napidijak, melyeket a törvényjavaslat jövőre „tisztelődij” elnevezéssel ruház fel, mint ilyenek, ne lehessenek lefoglalhatók. Indokolják ezt a rendszabályt azzal, hogy igen gyakran pusztá zaklatásból le szokták foglaltatni pár száz forintnyi követelés fejében oly képviselők illetményeit is, a kik százazreket, sőt milliókat érő ingatlan vagyonnal rendelkeznek. (Ily lefoglalást vezettek egy ízben a megboldogult gróf Andrássy Manóknak, az ország egyik leggazdagabb főúrnak a napidijaira is.) Anonban — ugylátszik — ezen indokolás sem fogja a ház többségét ily kivételes intézkedés elfogadására bírni. Ellenben azon eszmének, hogy a képviselői napidijának lefoglalása ne képezzen összeférhetlenségi esetet, igen sok barátja van a ház mindenik oldalán s nincs kizárva a lehetőség annak, hogy az összeférhetlenségi törvényt ily értelemben vagy most, vagy valamely más alkalommal módosítani is fogják.

Uj törvény. A pénzügyminiszteriumban ismét egy új törvényjavaslatra készülnek. Ugyanis a szövetségi törvényekről szóló törvényjavaslat a pénzügyminiszteriumnál munkában van és a miniszter jövő hó elejére a kereskedelmi és egyéb szakkörökből enquetet fog egybeírni a törvényjavaslat alapelveinek megbeszélése végett.

A „BÁCSKA” tárcája.

Gl-kijárok . . .

*El-kijárok a ligetbe gyakran
Kikeletnek enyhe alkonyán,
Hol dalával csalogat magának
Gondos há párt a kis csalóány.*

*S mily nagy kedvel, mily nagy gonddal rakják
Sűrű cserje alá fészket,
Hogy szállótól, napsugártól majdan
A kicsinyek óva legyenek!*

*Nézem őket . . . könyv től szemembe . . .
Elszorulni érzem szívemet:
Egykor ilyen boldogságról én is
Szöttem édes ábrándképeket! . . .*

*Szertefoszott szép ábrándjainnak
Tündérképe, mint az éji köd . . .
Lányka, lányka, állok hűszegéssed
Bús szívedben mely sebet ütött! . . .*

*— Egy fohászom száll azóta hozzád,
Oh: hallgasd meg, édes Istenem:
Küldd el végre elkésett halálom,
Haadd nyugodjam ott a mélybe' lenn!*

*S az utolsó nagy napon, ha majdan
Az anyaföld méhe megreped,
S csillagtrónod számolýához hívd
Az újszülött szúi lelkeket;*

*S új világot alkotandz számukra,
Melyben örök éltet kezdenek,
Nem ismerve ráit vizsályt, bünt, átkot,
Csak szerelmet, éji érzetet:*

*Csöndes, elhagyott sírombul engem
Ne öbressz föl, édes Istenem:
— Megcsalt szívem ne szorssen többé
Uj világot ádenébe' sem!*

Szabadka Gyula.

A VISSZATÉRÉS.

Írta: Tóth Kálmán.

A szél csapkodja a hóhelyeket, az uton kavarg a hó. A madárkák mind elbujnak e zord idő elől; a hegyek sem látszanak eredeti szépségükben, elbujtak ök is a hó alá, hisz nekik is aludniok kell. — Oly kietlen a táj, semmi változatosság nem gyönyörködteti a szemet, minden oly egyhanguan fehér. Ily időben tér ő vissza, pedig mily gyönyörű tavasz volt, mikor eltávozott e helyről. Lelkén valami sejtelmes borongás vesz erőt, fél, bálha ott is, hova most ő iparkodik, mindent megváltoztatott az idő. Nem nyugodhatott. Szerette volna, ha szánja repülne, szeretett volna már ott lenni. Testén lázas érzések vonultak végig . . . arcára a szél havat csapkodott, oly jól esett neki a hideg . . .

Megnyugodni iparkodott. — Eh mit e csunya idő csak nem ejt kétségbe? Erősebben szorítá meg a gyeplőt, a lovak közé sujtott s azok gyorsabban ragadják tova a szánt. A falu már látszik, a kedves falu, hol ő annyi boldog órát töltött el kedves Iduskájával. Lelke örül a viszontlátásnak, miként fogja most neki mondani, ime elkészültem, most tied vagyok. Most nem kell többé arra gondolnia miből fognak megélni, ma már tisztas állása van. Mint élhet ő most teljesen az ő kedves Iduskájának. Ily gondolatokkal ért a faluba.

Mindent ismert ő itt, — hisz itt nevelkedett fel, — mindent, még a faágakat is. — Ez kissé megnyugtatta. Itt minden olyan még mint gyermekkorában volt. Tudta még azt is, hogy melyik fára mászott fel, hol játszott a bodrival. Ismerősök közt érezte magát, a kik mintha mondták volna: ne légy balga, bízzál s nem fogsz csalatkozni. Ez reménnyel töltötte el.

Már messziről megismerte a kis fehér házat. Ott volt az ő boldogsága, oda iparkodott ő. Megemelte kalapját, s boldogan integetett felé . . . de hah! egyszerre meghűl ajkán a mosoly, kiesik kezéből a kalap, a ház elé ér. Az ablakból világosság szűrődik ki, mely előtt táncoló párok surrannak el. Szíve elszorul, jobban az ablakra néz, mintha arról akarna meggyőződni, vajjon igaz e az, a mit lát. — Egy eszéledléány jön ki a kánával a kapun, oda megy hozzá, megkérdi mi van itt?

— Lakodalom, a kisasszony lakodalma, szólott röviden s elsietett.

Tehát mégis csalódott. Ezért küzdött ő annyit, ezért tanult? Lábai inogni kezdtek, szemében két könnyecsepp jelent meg. Úgy érezte, mintha eriben lávafolyam vonulna keresztül. Felült szánjára, fejét tenyerébe hajtá. A hideg tél, melyben ő visszatért, megfagyasztotta a gyenge csirát, mit ő tavasszal elültetett. Borzasztó volt neki e csalódás. Felkelt, hogy berohanjon, megátkozza a nőt, ki őt ennyire megcsalta, sőt boldogtalanná tette. Majd meggondolta magát, nem tartotta érdemesnek arra, hogy bemenjen és szemére vessen hütlenségét. Már kezébe vette a gyeplőt, hogy örökre Isten hozzádot mondjon e háznak, hol őt annyira kijátszották, — mikor Idus fut ki a kapun — ki az ablakból látta meg — a szánhoz siet.

— Károlykám, jöjj be, mulass velünk, a nővérem esküdtött meg.

Mint villám ugrott fel s ölelte meg Idust. Bementek . . .

A szél csapkodja a hóhelyeket, az uton kavarg a hó.

Ujdonságok.

Áthelyezés. Kramberger József zombori kir. adótárnok áthelyeztetett Szombathelyre; helyébe a zombori kir. adóhivatalhoz Horváth József körmeneti II. oszt. adóhivatali ellenőr neveztetett ki.

Áthelyezések. Stringovits Béla szabadkai kir. törvényszéki aljegyző a szabadkai kir. járásbíróvához és ifj. Kósa Károly bajai kir. járásbíróvához a szabadkai kir. törvényszékhez helyeztettek át.

Bíróválasztás. Ó Becse képviselőtestülete Gönczi Jánost választotta meg egyhangulag törvénybíróvá.

Jótekmény adomány. Fejér Gyula zombori apát plébános ur ismert jótekményének újból szép jelet adta, amennyiben a helybeli I. betegsegélyző egyletnél már régebben tett 100 frtos alapítványát újabb 100 frttal gyarapította. A betegsegélyző egylet mely köszönettel fogadta az adományt, mely magamagát dicséri.

Hírek a dalárdából. A zombori kaszinó-egyleti dalárda folyó évi március hó 5-én délután 3 órakor tartja rendes közgyűlését, melyre a dalárda t. tagjai ez uton is meghívottak. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki jelentés az egylet előző évi állapotáról. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése az előző évi számadások felülvizsgálásának eredményéről. 3. Az évi költségvetés megállapítása. 4. Az előző évi választmány, tisztviselők és számvizsgáló bizottság lemondása és felmentése. 5. Új tisztviselők, választmányi tagok és a folyó évi számadásoknak az év végén leendő felülvizsgálására számvizsgáló bizottság választása. Tekintve, hogy a közgyűlésen a dalárda beületére vonatkozó lényegesebb körülmények is napirendre fognak kerülni, kéretnek a t. tagok kivétel nélkül megjelenni.

Az ifjúsági bál, felülfizetések, a csillár.

A zombori ifjúsági bál f. évi január hó 7-én rendezett „Ifjúsági bál” alkalmával az országos vöröskereszt egylet zombori főnöke javára felülfizettek: báró Bibra Frigyes 2 frt, Dr. Danninger Adam 1 frt, Fernbach Antal 7 frt, Jirsztovszky Ödön Uj-Verbász 1 frt, özv. Koczik Erzsébet 7 frt, Koszanits C. A. 2 frt, Kószeghy József 2 frt, Molnár Ferenc Bezdán 3 frt, Schlieszer Sándor 1 frt, Schlieszer N. 1 frt, Sándor Béla 2 frt, Szemző Gyula 2 frt, Széchényi József 2 frt, Városhy Károly Ujverbász 2 frt, Vojnits Berta Szabadka 2 frt és özv. Zapf Jánosné 2 frt, összesen 39 frt. Ezen összeg Sándor Béla főispán urhoz, mint az országos vöröskereszt egylet zombori főnökjének elnökéhez beküldetett. A nemes adakozókak ez uton fejezte ki a bizottság köszönetét: dr. Széchényi Tamás volt bábizottsági elnök. — Ugyancsak a volt ifjúsági bált rendező bizottság tudtára adja a köszönetnek, hogy a bál alkalmával egy szíjjel szedhetők és 300 gyertyára vasból készült és beanyarozott csillár — mely különösen a vidéki nagyvendéglők és tánctermekben nagyon megfelelő lenne — a hozzá való kötelekkel és megaranyozott golyókkal; továbbá a főúton lengett nagy nemzeti zászlót jutányos áron eladja. Venni szándékozik forduljanak dr. Széchényi Tamás zombori szolgabíróhoz, mint a volt bizottság elnökéhez.

Tiszti estély. A zombori helyőrség tisztikara szombaton, febr. 25-én, estélyt rendezett az „Elefánt” étteremben. Csakis a tiszték és hozzátartozóik vettek azon részt. A jelen volt hölgyek névsora a következő: Franzl honvéd főhadnagy neje, Khlyber kisasszony, Kószeghy cs. és kir. főhadnagy neje, Másits százados neje, Dr. Palkovits ezredorvos neje, Pelikán nővérek, Petainer százados neje, Pöll őrnagy neje és leányai, dr. Ságly tart. ezredorvos neje, Wundszám Gizella és Zinner százados neje urölgyek. Vacora után tánc következett, a mi körülbelül éjfél 1 óráig tartott.

Szlavianszkyék Zomborban. Tisztelettel értesitem Zombor sz. kir. város és vidéke m. t. közönségét, miszerint egész Európa fő- és székvárosaiban — utóbbi időben Bécsben — óriási tetszést nyert Szlavianszky Nadina urölgy igazgatása alatt levő 35 tagból álló világhírű orosz ének-társaság folyó 1893 ik évi március hó 3-án, pénteken a „Vadászkürt” szálló nagytermében fogja egyetlen, itt még nem ballott hangversenyt megtartani. Szükségesnek tartom a m. t. közönség becses figyelmét felkérni, hogy a jelenlegi énektársulatot, mely Szlavianszky Nadina urölgy igazgatása alatt működik, össze ne téveszkedje a Szlavianszky Dimitri társulatával. Jelen orosz dal-társulat, melynek első énekesnője és igazgatója Szlavianszky Nadine urölgy, személyzete és műsora egészen más, mint amazé volt. E hangversenyben, mely három szakaszból fog állani, a női magánadalokat és sósó énekeket, az itt még soha nem volt Szlavianszky Nadine urölgy, világhírű énekesnő fogja előadni. E művész-társulat működése szokatlanul magas díjazással eszközölhető csupán, — azért rendkívüli érdekes hangverseny alkalmára a helyi lakókat a következő legletek megállapítva, u. m.: Úlőhely az I. és II. sorban 3 frt, a többi sorokban 2 frt. Állóhely 1 frt o. é. Karzati ülőhely 2 frt 50 kr. Karzati állóhely 1 frt o. é. Ezen rendkívüli hangversenyre jegyek előre válthatók már szerdán, március hó 1-től Karakásevits M. könyvkereskedésében Zomborban. Vidéki megrendeléseket kérem méltóztatásuk akár levélben akár távirat útján címre küldeni, hogy azon esetre, ha már nem szolgálhatunk a megrendelt helylyel, korai értesítést nyervecsenek. Zomborban, 1893. évi február hó 27-én. Karakásevits Milivoj, könyvkereskedő, mint megbízott.

A Dombay-pár előadása. Dombay Mihály és neje vasárnap előadást tartott a zombori színházban. Mindkettő régi ismerőse már a zombori közönségnek s a mi fő: kedvelte. Most is szívesen vettük a látogatásukat és szép előkelő közönség töltötte meg a kedvükért a színházat. Előadták a „Kolostorbul”, az „Egerke” és a „Két év múltán” c. egy főlönösös darabokat. Mindegyikben csak két személy játszott: Dombay és Dombayné. De mindegyik darabban találtak elég élvezésvilág, a minnek alapja a szereplők természetes kedvességében és tökéletes játékbán keresendő. Erről az oldalról különben már régen ismerjük a két művészt, mert amikor mint társulathoz szerződött tagok játszottak itt, közelebbről volt alkalmunk tapasztalhatni a tehetségeket. Azt hiszitek, a vasárnapi előadást se bántja meg senki, sem a Dombay-pár, sem a közönség.

Értesítés. A szegedi m. kir. bábaképző intézetnél — mint annak igazgatója bennünket értesít — a legközelebbi magyar-német tanfolyamra való beiratások március 1-től 10-ig tartanak. A felvételnél bemutatandó okiratok: keresztlevél, illetőségi, erkölcsi és orvosi bizonyítvány.

A Duna jege Apatinnál. Apatinból írják e hó 25-iki kelettel: Apatinban a jég erősen áll; a teglakenecéknél egy darabon elindult, de ott is összetorlódtott. A Duna folytonosan, de lassankint árad. A vész bizottság naponként ülésez és a községházán permanens nappali és éjjeli szolgálatot teljesít. A községi jegyzői iroda és a szolgabírószék szintén tart éjjeli szolgálatot. Egyelőre komoly veszélytől tartani nem lehet. — E hó 26-áról a következőket írják: A Duna jege szombat este fél 9 órakor és egyegyed 11 órakor Apatin felett megcsuszamlott, de mindkét esetben ismét összetorlódtott. A víz árad lassankint.

Rónay-Kovács Laura előadása. Rónay-Kovács Laura, a már országos hírű recitátor, vasárnap (március 5-én) föllép a zombori színházban. A recitatori előadás nálunk még ugyszólván újságszamba megy, de a németek már régebben kultiválják ezt s nem egyszer fordult meg nálunk is egy-egy ilyen német művész. A magyarknál pár évvel ezelőtt Rakoczay aratta a babérokat e téren, de ő nemsokára visszatért a társulathoz s most Rónay-Kovács Laura az egyetlen művész, aki ezzel foglalkozik. Örömmel fogadjuk tehát az alkalmat, hogy a szavalo-művészetnek ezt a nemét is elvezessük. Előadja a többek között Porzsoltnak „Az irodában” című vig monológiát, Horváth Gézának „Mi a szerelem?” című elbeszélést és befogja mutatni az „Elektrá” is egy jelenetben. — Fölvesz azonkívül a programjába 1—2 énekszámot is. A sajtó eddig is figyelemmel kísérte Kovács Laura előadásait és mindig a legeszebb elismeréssel nyilatkozott felőle, egy a fővárosi mint a vidéki lapok sok dicséretet mondottak reája. A „Pécsi Figyelő” pl. a többek között így ír felőle: Kovács Laura temperamentumos színésznőnek mutatta be magát, aki érez s aki ezt éreztetni is tudja; lágy, hajlékony hangja igen jó eszköz arra, hogy a legváltozatosabb skáláit adhassa az érzelmei kifejezésének. Még énekelt is egyik magánjátéka közben s a hangja tiszta csengésű, tetszetős — ugyanígy, hogy inkább az énekesnői pályát ajánljuk neki, a melyen a vidéken ugy is oly kevéssel találkozhatunk, akinek a csinos hangja mellett megvonna a kellő temperamentumos hangja is stb. — Hasonlóan írnak játékaról a többi lapok is, a melyből idézgetni huzadhatnánk lenne, de meg fölösleges is. — A zombori előadás tiszta jövedelmének egy része a budai honvédszobor koszorújára fordítatik.

Zsablyán mégis lesz artézi kut. Mintegy 3 hónap előtt hozta lapunk azon hírt, hogy Weisz Ignác zsablyai gözmalomtulajdonos saját telepen és költségén artézi kútat furat s annak élvezését közkézre fogja bocsátani. Igen ám, a terv magasztos volt, de annál nehezebb volt annak megvalósítása. A gözmalom a község szélén van, közel a szántóföldekhez s így a fölösleges víz levezetése dolgában, mivel az idevágó törvények sem nyújtottak kellő felvilágosítást, majdnem leközdhettlen akadályok merültek fel. Weisz ur, dacára, hogy már előzőleg is tetemes költségekre verte magát, — igazán nemes s a községre névsze valóságos áldással bíró tervét felakarta adni. Azonban Mikosevits Kanut szolgabíró az artézi kút ügyét magáévá tette s lelkesedéssel támogatta Weisz urat szóban és tettben egy, hogy most már bizonyos, miszerint csakhamar meglesz a rég óhajtott artézi kut. Czvetkovits Pál, csurogi folyammérnök Mikosevits szolgabíró kíséretében felvette a gözmalomtelepről a szinrajzot. A többi szükséges ügyiratok is készen vannak már s megteszik a lépéseket az engedély kinyerése iránt.

Eljegyzés. Schlossberger Miksa, kereskedő Garán, eljegyezte özv. Wamoscher Davidné leányát Milli kisasszonyt Kupuszináról.

Apatinból írják: Ritka szép természeti tümenyek voltak folyó hó 24-én szemtanui. E napon indult ugyanis meg a Duna jege s összetorlódvá óriási jéghegyekbe, a partra sok nagy jég-töredékkel vetett ki. Az indulást két lövessel jelezték, mire a nép, mondhatni tödült ki a Duna-partra; miután 7/11 órai zajlás után a jég újra összetorlódtott s megállott; ekkor meg a víz hirtelen áradásnak indult. Kiváncsian, de egyuttal félve várjuk, vajjon meg fog-e kimélni bennünket az ósz Duna a veszélytől.

Sorozások vármegyénkben. Az ideai sorozások vármegyénk területén az egyes szolgabírói jársók szerint vármegyénkben a következő időben tartatnak meg: 1. Zombori járás: Zomborban március hó 2., 3., 4., 6., 7., 2. Apatini járás: Apatinban március hó 13., 14., 15., 16., 17., 18. 3. Bajai járás: Baján március hó 20., 21., 22., 23., 24. 4. Almási járás: Almáson április hó 5., 6., 7., 8., 10. 5. Topolyai járás: Topolyán március hó 6., 7., 8., 9., 10. 6. Zentai járás: Zentán március hó 13., 14., 15., 16., 17. 7. Zenta városi: Zentán március hó 18., 20., 21. 8. Ó-Becsei járás: Ó-Becsen március hó 23., 24., 27., 28., 29., 30. 9. Ujvidéki járás: Ujvidéken március hó 6., 7., 8., 9., 10., 11. 10. Palánkai járás: Palánkán március hó 13., 14., 15., 16. 11. Hódásghói járás: Hódásghón március hó 18., 20., 21., 22. 12. Kulai járás: Kulán március hó 24., 27., 28., 29., 30. 13. Zsablyai járás: Zsablyán április hó 13., 14., 15. 14. Titteli járás: Tittelen április hó 17., 18., 19.

Értesítés kriminális ügyekben. Foglalkozunk mi is az igazságügyminiszter azon rendeletével, amely korlátozza, hogy magánfeleknek értesítést adjanak a bíróságok fenytő ügyekben, de nem tesz kivételt a védőtgyűlésekkel szemben sem. Sok panasz merült fel ebből folyólag, sőt interpelláció tárgyát is képezte a képviselőházban. Az igazságügyminiszter, a ki a „magánfelek” szóban a védőtgyűléseket nem is akarta érteni, most pórtrendeletet adott ki, mely így végződik: „Bizton reményemmel és elvárom tehát a bíróságoktól és vezetőiktől, hogy miután a büntető bírói ügyviteli szabályok az ügyfeleknek és képviselőiknek jogait egyáltalán nem érintik, törvényes hatáskörükben jövőre is oda fognak törekedni, hogy a vádlónak, a terheltnek, a sértett felétek és a karosítottaknak, valamint igazolt meghatalmazottjunktak és különösen a választott vagy hivatalból kirendelt védőnek perjogi hatásköre a büntető ügyvitel körében is csorbítatlanul fentartassék és a nevezettek a fennálló eljárási jogszabályokban részükre engedett jogokat ezental is teljes mértékben érvényesíthessék. Budapest, 1893. február 23-án. Szilágyi Dezső s. k.”

Ó-Becse a színészekért. Ó Becse község képviselőtestülete elhatározta, hogy a községükben játszó színházulatoknak — nemzetiségre való tekintet nélkül — segélyképen a téli időre napi 4 frt tereméért és 2 frt fűtési költséget ad, nyárra csak a tereméért fizeti.

A szerb dalárda közgyűlése. Február hó 26-án rendkívüli közgyűlést tartott a régi szerb dalárda, mely alkalommal betöltötte az üresedésben lévő alelnöki állást is. Általános lelkesedés mellett választották meg erre Maximovits Szilárd, vármegyei árvaszéki ülnököt. Az ezen választás által megtrült választmányi tagságra Theodorovits Szávót választotta meg a közgyűlés.

Betegsegélyző pénztár. A hódásghói ipartestület kebelében, Schumacher Jakab iparhatóságai megbízott kezdeményezésére, betegsegélyző pénztár alakult. Az 1891. évi XIV. t. c. intencionának megfelelőleg szervezett egylet alapszabályait a miniszterium jóváhagyván, működését folyó évi március hó 2-án kezdi meg. A törvény által kötelezett tagokon kívül, tagjai lehetnek a betegsegélyző pénztárnak tisztviselők, tanítók és ezek alárendeltjei, valamint a gyári munkások is. Ezen közhasznú intézmény létrehozása és megalakítása körül kiváló érdemeket szerzett az ipartestület iparhatóságai megbízottja, Schumacher Jakab, a kinek fáradságtalan buzgalmának köszönhető első sorban, hogy megalakult és működését megkezdhetette.

Nincs többé keserű orvosság! Bizony van a sok között olyan orvosság is, hogy az ember önkénytelenül is fanyar arcot vág, a mikor beveszi. No de lát nemsokára vége szakad ennek is s mindenki örül majd, ha orvosságot vehet be, — mert hisz édes lesz a legkésőbb is. A nőkre nézve már most is így áll a dolog. Pörge hajszu doktor írja a receptét, egy csinos gyógyszereszedé készíti el az orvosságot, — és az okvetlenül édes, beteg hölgyesekére nézve. A legközelebbi jövőben contra is így lesz. Ausztriában legalább már parlament előtt fekszik az osztrák gyógyszereszek egyletletének a felterjesztése, melyben arra kéri a törvényhozást, hogy gyógyszeresznőket is lehessen alkalmazni Ausztria gyógyszer-táraiban. Legkülönösebb a dologban az, hogy az ügyet maguk a gyógyszereszek pendítették meg, bizonyára azon megyőződésben, hogy kiküszöbölve amogóra gyógyszereszedéseket, a bájos segédnök majd felvilágnyozzák azt az egyhangu patyikus életet. És ha e terv sikerül, akkor hatalmas változás áll be a férfi, betegkénl: — még a szájukat is megnyalják majd azok után a förtelmesen keserű pirulák után, a melyeket apró kis női kaecók gyurtak meg! — Veniat regnum tuum!

Eljegyzés. Pekánovits Dániel, békési vizszabályozási főmérnök, zombori földink, jegyben jár Mahler Gizella kisasszonnyal, Mahler nagybirtokos leányával.

Szomorú rókafogás. Egy katymári levél egy szomoruan végződött tréfát mesél el lapunknak. Eszerint ugyanis egy ottani vadászember rókaesapdát állított föl a róka tanyája elé, megakarván csipni a ravasz állatot. Meglátta ezt egy a közelben álló legényke s a mikor a vadász eltávozott, oda ment, hogy megréfalja és megboszantsa a rókafogót. — Másnap reggel, mikor a vadász kiment a zsákmány megsejnézésére végett, ott találta a legénykét — halva. A csapda a szegény ember alsó testét kerítette hatalmába s nem érkezvén segély sehonnan, életével laktat a tréfa tervéért. — Így írják lapunknak Katymárról.

A halott akarata. Csurog községében meghalt egy odaváló kereskedő Lampel Bernát. Halála előtt magához hivatta fiatal feleségét és legényöcsését, s meghagyta, hogy ha ő meghalt, testvére vegye feleségül az özvegyet, Lampel Pál a gyász letelte után meg is tartotta eljegyzését bátyja feleségével, de nem talált rabbint, a ki őket megeskessze. A csurogi rabbi a talmudra hivatkozva kijelentette, hogy az idősebb testvér neje nem mehet hozzá az ifjabbhoz. Ugyanígy nyilatkoztak Kohn, a budapesti főrabbi, Löw, a híres szegedi pap, Jellinek bécsi rabbinus és a berlini talmudista Hildesheimer dr., kiket a bajban lévő mátkapár mind megkeresett. Végre akadtak egy nagybírú talmudtudósra, a lugosi rabbira, a ki azt mondta, hogy bátran megesküdhetnek, mert a Talmud csak az elvált asszonyoknak nem engedi meg, hogy férjük öcséséhez menjenek feleségül. Itt azonban a halott férj egenyes akarata az, hogy a családot öcsese és felesége tartásá fön s így a házasság megengedhető. Minthogy a csurogi rabbi még így sem akarja megeskesseni a fiatalokat, a lugosi rabbinus fog leutazni Csurogra s a párt ő fogja összeszektetni.

A „Marci” reformja. Minden tekintetben a reformok korszakát éljük. Nem csoda hát, ha rákérül a sor a katonák „Marci” jára is. A keserű bakalunor elnevezte a keletlen kemény és hozzá barna kenyeret „Marci”-nak. Nos hát ezt a Marci reformálni fogják. Bécsből, a katonai birk örökös fészkekből jött a hire ennek a tervnek. Azt is újságolják ugyanis, hogy kisebb, de jobb kenyeret adnak a katonáknak, kik közül sokan nem nagy örömmel hallják, hogy a kenyér kisebb lesz. Pedig nem kell megijedniük. A nagyétű, erős fiuk ezutan is naponta egy fél porció kenyérral többet kapnak. Most egy kenyér, mely dupla-porcióit tesz ki, 840—850 grammnyi súlyú; a reform szerint egy kenyér két adagban ezernegyszáz grammtal fog kitenni. Hogy a kenyeret kisebb alakban fogják készíteni, ez nagy mérvben a katonai egészségügyi személyek javaslatára történik, kik azt mondják, hogy a kisebb kenyér jobban átsül, könnyebben emészthető és úgy táplálóbb is, mint az eddigi kenyér.

Névváltoztatás. Kampler Gyula, tiszta-földvári illetőségű, budapesti lakos, vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel „Kertész”-re változtatta.

Csödmegeztüntetés. Spitzer és Singer I-ső zenitai gőzhengermalom cég ellen a szabadkai törvényszék a csödöt megszüntette.

Városi ügyek.

Számonkérőszék. A főispán a városi köz-igazgatás összes hivatalában számonkérőszéket tart március hó 2-án, mely alkalommal még a január havi ügykezelés is megvizsgálatik.

A Ferenc-csatorna elzárása. Árvíz veszély esetén beállhat annak a szüksége, hogy a Ferenc csatorna a város határán valahol töltéssel elzárassék. Most hogy elég kilátás van a Duna és a Tisza megáradására — mint már jeleztük — a hatóságok mindennemű szükségessé válható intézkedésekre már előre is elkészültek. Ehhez tartozik amaz intézkedés is, mely a Ferenc-csatorna elzárására vonatkozik. A földmivelésügyi miniszter értesítette a város közönségét, hogy e célra a Ferenc-csatorna-részvénytársaságnak 3000 forint előleget utalványozott ki s a szükségessé válható anyagot maga a társaság tartja készen.

A középkor

tavaszi és az őszi idők előadások. Rendes tő egyelőre nincsen az tudvalevőleg megnyitott szerei közt most törté törté üléseiben elhat alkalmasakat megszer annak udvarán.

Művészet

A „Vasárnap” 14 képpel s a köve Mária hercegnő, Ferdinánd R. Hirsch Nelli rajza s Vargha Gyulának a K felolvasott költemény Svéd elbeszélés. Irta dr. Baján Miksa — Árpád és művésztársai magyarok bejövetele Ujváry Ignácól) — „V Verne Gyulától. (Képek) (Képek) Ugrás labszau kollenban, Norvégiában „XIII. Leo.” — „Az angol parlamentben” (Az a törvényjavaslatot; 2 kinyitását várják; 3. terembe, hogy lehet alakja.” (3 képpel) tek és egyletek; Mi új rendes rovatok. A „V negyedre 2 frt, a Póli Megrendelhető a Fia (Budapest, egyetem utca)

Történelem

A vármegyei törté az általa kiadott „Évkönyv a folyóiratból most a ny lent meg. Tartalmának foglalkozunk, hiszen jól közleményeket elismert írják s a szerkesztő m hogy abba érdekes és val meg. A mi tehát a törté ságt illeti, az mindig b társulati működés szélese helyi viszonyaink az o

Nagy baj ugyanis, iránt való érdeklődés a társulatunknak csak keve a társadalom támogatása nagy szükség van, s ez a vidéken. Sajualattal látjuk régebbi tagok nagy része belébb, holott a dologta t. i. a tagok számarányára évre növekedni kellene. urak, mivel szokták ind egyáltalán szokták-e ind a társulat organizmusát zott, a vezetés és a szell semmi kifogása nem lele vidéki tudományos egye üntetübben vinné ügyeit latunk.

Ha pedig még el szülőföld múltjának ismerés közműveltségi kellés egészen indokolatlan, ha kissé több figyelemmel, tudományos egyesületet. intézet könyvtárai, tovább s olvasó-körök, azután be testületek, végül a pléb szép kötelesség, hogy nek, mert hisz micsoda a parochiai könyvtár az, Bodrogh vármegyei törté cseknek meg? A jó péld közönség számot tevő tag be, ha az itt említett falt telik.

Az Évkönyv legu becses füzetének megje legyen szabad remélnünk, gyűlése az eddigieknél na megtartatni és hogy annak manyos eredményekét kívül, az anyagi ügyek t m bevethünk majd tudom Budapest, 1893. évi

Erdősítési jutal

A földmivelésügyi m. erdei alaplób, a magasa tetőinek és gerinceinek, illetve a közgazdasági érde oly területeknek beerdősít hó-vagy kö-görgetegek m és vizek rombolásának, v terjedésének meggátálása, c. 165. § ában megjelölt pontból szükséges, s a mel dőlől fognak szolgálni, jutalmat és 6 elismerő kiadatik:

2 elsőrendű	nagy jutalom
2 másodrendű	" "
2 harmadrendű	" "
2 elsőrendű	elism.
2 másodrendű	" "
2 harmadrendű	" "

ülése. Február hó a régi szerb dalárda, edésben lévő alelnöki ett választották meg a városi tanács tagjaira a közgyűlés.

A hódásági ipartestparhatóság megbízottaktár alakult. Az 1891. leg szervezett egyet agyván, működését eg. A törvény által nek a beutsegélyző zek a alárendeltjei, en közhasznu intéz. ril kiváló érdemeket megfizetjta, Sehu. n bugalmának kö. kult és működését

összesség! Bizony van az ember önkény. beveszi. No de hát mindenki örül majd, s edes lesz a leg. st is így all a dolog. egy csinos gyögy. — és az okvetlenül gközelebbi jövőben már parlament előtt gyestületének a fel. vnyhozást, hogy zni Ausztria gyogy. gan az, hogy az litették meg, bizo. szöbőve a mogorva nok majd felvilla. etet. Es ha e terv a férfi, betegkne! majd azok után a melyeket apró kis regnum tuum!

szégek vizsaba. gyben jár Mahler gytkos leányával. katumári level egy punknak. Eszerint spadt állított föl a ravasz állatot. nyke s a mikor a gtréfája és meg. ggel, mikor a va. végett, ott talalta gény ember első ven segely seho. Igy írják la.

szégekben meghalt at. Halála előtt legényöcsesét, s e vegye feleségül elte után meg is de nem találtak esurogi rabbi a z idősebb testvér gyanigy nyilat. a hires szegedi erlini talmudista mátkapár mind a talmudtudóra, gy bátran meg. ált asszonyoknak z menjenek fele. akarata az, hogy k fön s így a urogi rabbi még a lugosi rabbinus össezesketni.

en tekintetben a hát, ha rákerül eseri bakalunor barna kenyeret formálni fogják. eből jött a hire nis, hogy kisebb, kik közül sokan yer kisebb lesz. erős fiuk ezután többbe kapnak. sz ki, S40—S50 gy kenyer két itenni. Hogy a ziteni, ez nagy yek javaslatára y kenyer jobban plalóbb is, mint

la, tiszta földvári bellügyminiszteri Singer I-só zen. ai törvényszék

szégek vizsaba. gyben jár Mahler gytkos leányával. katumári level egy punknak. Eszerint spadt állított föl a ravasz állatot. nyke s a mikor a gtréfája és meg. ggel, mikor a va. végett, ott talalta gény ember első ven segely seho. Igy írják la.

szégek vizsaba. gyben jár Mahler gytkos leányával. katumári level egy punknak. Eszerint spadt állított föl a ravasz állatot. nyke s a mikor a gtréfája és meg. ggel, mikor a va. végett, ott talalta gény ember első ven segely seho. Igy írják la.

A középkereskedelmi iskolában csak a tavaszi és az őszi időben lesznek majd rendes torna-előadások. Rendes tornaterem — a mint tudjuk — egyelőre nincsen az intézetnek. A sportegylet, mely tudvaleg megnyerte a főgymnázium tornatermét, szerei közül most többet elad s a városi tanács tegnap tartott ülésében elhatározta, hogy e tornaszerekből az alkalmasakat megszerzi az intézet részére s föllátja annak udvarán.

Művészet és irodalom.

A „Vasárnapi Ujság“ február 26-iki száma 14 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „A bolgár fejedelem házassága.“ (Arcképpel: Luiza Mária hercegnő, Ferdiánd bolgár fejedelem menyasszonya. R. Hirsch Nelli rajza.) Strausz Adolftól. — „Barátomhoz.“ Vargha Gyulának a Kisfaludy-társaság legutóbbi ülésén felolvasott költeménye. — „Viharon, hófúvason át.“ Svéd elbeszélés. Irta Hedenstjerna Alfréd; fordította dr. Baján Miksa. — „A körkép születése.“ (Feszty Árpád és művészársai Munkács vidékén, midőn a magyarok bejövételének helyét fölveszik. Négy rajzzal, Ujváry Ignációtól.) — „Várkastély a Kárpátokban.“ Regény Verne Gyulától. (Képekkel.) — „Ugrás lábszánkóval.“ (Képpel: Ugrás lábszánkóval hetven lábnyira Holmenkollenban, Norvégiában, ugróverseny alkalmával.) — „XIII. Leo.“ — „Az ír törvényjavaslat benyújtása az angol parlamentben.“ (Képekkel: Gladstone benyújtja a törvényjavaslatot; 2. parlamenti tagok, a mint az ajtó kinyitását várják; 3. képviselők berohanása az ülésterembe, hogy helyet foglaljanak.) — „A velociped ősi alakja.“ (3 képpel.) — Irodalom és művészet; Közintézetek és egyetek; Mi újság; Sakkjáték; Képtalány, stb. rendes rovatok. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára megredővre 2 fnt, a Politikai Újdonságokkal együtt 3 fnt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem utca 4. szám.)

Történelmi társulatunk.

A vármegyei történelmi társulat irodalmi működését az általa kiadott „Évkönyv“-ben reprodukálja s ebből a folyóiratról most a nyolcadik évfolyam 4-ik füzeté jelent meg. Tartalmának ismeretével e helyütt nem foglalkozunk, hiszen jól tudjuk, hogy az abban foglalt közleményeket elismert tekintélyű megyei történészeink írják s a szerkesztő minden füzetnél arra törekszik, hogy abba érdekes és változatos dolgokat jelenhessenek meg. A mi tehát a történelmi társulat szellemi munkásságát illeti, az mindig biztosítva volt, s hogy eddig a társulati működés szélesebb arányokat nem öltött, annak helyi viszonyaink az okozói.

Nagy baj ugyanis, hogy vármegyénkben a történet iránt való érdeklődés aránylag csekély s ennek folytán társulatunknak csak kevesen szívesen támogatására. Pedig a társadalom támaszára minden kulturális egyesületnél nagy szükség van, s ez a szükség csak hatványozódik a vidéken.

Sajnálattal látjuk a tagok névsorából, hogy a régebbi tagok nagy része kilepett már az egyesület kebeléből, holott a dolognak megfordítva kellene lennie, t. i. a tagok számarányának nem apadni, hanem évről-évre növekednie kellene. Nem tudjuk a t. kilépő tanurak, mivel szokták indokolni abdikációjukat, vagy egyáltalán szokták-e indokolni? Tény azonban, hogy a társulat organizmusa alapitása óta miben sem változott, a vezetési és a szellemi működés ellen senkinek semmi kifogása nem lehet, mert e tekintetben alig van vidéki tudományos egyesület, mely simábban és egy-ütetőbben vinné ügyeit, mint a mi történelmi társulatunk.

Ha pedig még ehhez hozzáadjuk azt, hogy a szülőföld multjának ismerete kulturális érdek, sőt ma már közműveltségi kellék; hát akkor talán nem volna egészen indokolatlan, ha vármegyénk művelt közönsége kissé több figyelemben, több jóakarattal részesítené e tudományos egyesületet. Első sorban a vármegyei tanintézet könyvtárai, továbbá a városi és községi kaszinók s olvasó-körök, azután pedig a községek, mint hatósági testületek, végül a plébániai hivatalokra várna az a szép kötelesség, hogy a társulat tagjai sorába belépjenek, mert hisz misedoa iskolái, kaszinói, községi vagy parochiai könyvtár az, a melyben még csak a Bács Bodrogh vármegyei történelmi társulat évkönyvei sincsenek meg? A jó példa bizonyára hatna és a nagyközönség számot tevő tagjai közül is számosan lépne be, ha az itt említett faktorok megtennék, a mi tőlük telik.

Az Évkönyv legújabb és tartalomban egyaránt becses füzetének megjelenését alkalmából pedig végül legyen szabad remélnünk, hogy a társulat ez idei közgyűlése az eddigieknél nagyobb érdeklődés mellett fog megtartatni és hogy annak képesen az egyesület tudományos eredményekben gazdag szellemi munkásságán kívül, az anyagi ügyek tetemes fellendüléséről is örömmel vehetünk majd tudomást.

Budapest, 1893. évi február hó 25. én.

Muhoray Alfonz.

Erdősítési jutalmakra pályázat.

A földmíveléstudgyi m. kir. miniszterium, az országos erdei alaplób, a magasabb hegységek fensikjainak, tetőinek és gerinceinek, vagy meredek oldalainak s illetve a közgazdasági érdekből erdészetiileg mivellendő oly területeknek beerdősítésére, melyeken hegyomlások, hó- vagy kö-görgetegek megakadályozására, szélvizek és vizek rombolásának, valamint a futóhomok tovább terjedésének megállítására végett az 1879. évi XXXI. t. c. 165. §-ában megjelölt erdősítési közgazdasági szempontból szükséges, s a melyeken létrejövő erdők véderdőkül fognak szolgálni, — a folyó 1893. évre 6 nagy jutalmat és 6 elismerő jutalmat tűz ki, és pedig, kiadatik:

2 elsőrendű	nagy jutalom külön-külön	1000 koronával
2 másodrendű	„ „ „ „	800 „
2 harmadrendű	„ „ „ „	500 „
2 elsőrendű	elism.	400 „
2 másodrendű	„ „ „ „	200 „
2 harmadrendű	„ „ „ „	100 „

Ezen jutalmakra versenyezhetnek mindazon erdősítések, a melyek a folyó 1893. évben nem állami költségén fogantatottak, még pedig a nagy jutalmakra, ha egy tagban legalább 25 (huszonöt) kat. holdra, az elismerő jutalmakra pedig, ha egy vagy két tagban legalább 10 (tíz) kat. holdra terjednek. — Ehez képest versenyző lehet minden erdőbirtokos vagy birtokos testület, és illetve polgári, egyházi vagy urbéres község. — A kiadandó jutalmakban azon erdőbirtokosok s illetve azon erdősítések részesülnek, kiknek költségén s illetve kiknek tanácsa szerint és felügyelete alatt az erdősítés teljesítetett, feltéve, hogy a jutalom odaítélésének idejében azok a jutalmazott új erdők még a birtokában vannak, illetve azt erdősítési minőségben kezelik s az erdősített területet a beerdősítés biztos sikerének elősegítése végett a f. évtől, vagy az első munkálatoktól kezdve a jutalom odaítélésének idejéig állandóan gondozták s a versenyző területen netalán pótlólag szükséges újabb erdősítési munkálatokat is évenként eszközölték s a létrejövő erdőknek véderdőként való kezelésére iránt intézkedik.

A jutalmak az 1898. évben szolgálatnak ki, s azok kétharmad része az erdősítés költségeit viselő erdőtulajdonost, egy harmadrésze pedig az erdősítést teljesítő erdősítést illeti.

A jutalmakat a földmíveléstudgyi m. kir. miniszterium által az orsz. főerdőmester vagy helyettesének elnöke alatt erdősítéstől alakított 5 tagú bizottság ítéli oda, még pedig a beerdősítés s illetve a szükséges állalakulás biztosításának megtörtént igazolása alapján a teljesített erdősítés közérdekű becseinek sorrendje és minősége szerint.

A bíráló bizottság ítéletének alapjául szolgálnak az illetékes közg. erd. bizottságnak s illetve a kir. erdőfelügyelőnek a versenyző erdősítések felett adott javaslatai és a bíráló bizottság részéről esetleg teljesített helyiszemek.

Felhívattak tehát mindazon erdőbirtokosok, kik a folyó 1893. év tavaszi vagy őszi erdősítés ideje alatt a kezdetben megjelölt minősítéssel bíró erdősítést teljesítettek, és a kiűzött jutalmakra pályázni kívánnak, hogy a folyó évi tavaszon történő erdősítést illetőleg, legkésőbb f. évi július hó végéig; a folyó év őszén történő erdősítést illetőleg pedig, legkésőbb f. 1893. év december hó 25-ig az erdősítés helyének, telekkönyvi számának, a terület nagyságának (kat. holdakban) az erdősítésre használt faemnek, illetve faemneknek, s utóbbi esetben azok elegyarányának pontos megjelölése mellett, annál bizonyosabban jelentsék be a földmíveléstudgyi m. kir. miniszteriumnál, mert a pályázati feltételeknek bármely legkisebb részben való meg nem tartása esetében a versenyben részt nem vehetnek.

Budapesten, 1893. évi január hó.

A földmív. miniszterium.

Német-Palánka, 1893. február 26-án.

Végre megszabadultunk a Dunát elárasztó és a közlekedést akadályozó nagy jégtömegektől; a Duna megtisztult majdnem egészen. csak itt-ott mutatkozik egy-egy gyorsan tova rohanó jégtábla, a multa való emlékeztetőül. A tegnapi erős eső, az ideig zord tél fagyasztó fehér köntösét teljesen megemmisítette, pedig biz' usse az hittük meg husztra is marad belőle mutatvány. A palánka-illóki gőzkomp is megkezdte működését, s ha az időjárás ily kedvező marad, a m. kir. államvasutak Vukovár-Ujvidék között közlekedő hajóújtársai is néhány nap múlva beközöntenek. Lesz ismét forgalom, mely a pangásnak indult ipar- és kereskedelmi érdekeket emelni fogja. Halászaink is alig várták a mostani állapot bekövetkeztét, de annál inkább mi, miután a kevésbé élvezhető bukinii moesarakban fogott halakkal kellett megelégednünk, de az utolsó hetekben még ilyen sem volt kapható. Nagy öröm volt esütőtőlünk d. u., midőn is egyik itteni élelmes halász isten kísértő vakmerőséggel, egy kis tisztán a Dunának, hozzá látott a halászhathoz, no de fázadozását fényes siker koronázta, a mennyiben halójába 80 kilogramm friss hal esett foglalni; nyomban áruba boesájtván, öregjét 60, fiatalját 40 krjával, a kereslet azonban oly nagy volt, hogy pénteken reggel a 40 krajcáros felszokott 60-ra. Ma kora reggel az egész halász nemzedék munkára kelt s alapos kilátás van arra, hogy az összes igények méltányos kielégítést nyernek.

A palánkai járásbeli cigányok száma 221 férfi és 192 nő, mely 7 község között oszlik meg. A Duna vize normális, a jégtörölődés következtében váltakozva észlelt 16—20 cmt. áradás, ismét leszál az előbbi nivójára.

A tenyészmének, tenyészbakák és sertés kanok megvizsgálása is befejeztetett e járásban, eredménye: 31 m. tulajdonosa nyert igazolványt, ebből 14 csak magán használatra, a többi 1—4 fnt fedeztetési díjszedés jogosultsággal; a tenyészbakák közül 48, és a sertéskanok közül 73 találtatott alkalmasnak. — Heck Henrik az öngyilkos még is csak elbueszott az árnyékvilágból; említésre érdemes azon körülmény, hogy midőn szájába lött, hanyat vágódván a padlóra, ott vagy 10 percig eszméletlen állapotban vértett, míg nem az oda siető rendőrök az ajtó betörvén, az öngyilkost teljes flegmával melegített káposzta evésben találták; ugyanis 48 órai mulatozása közben semmi táplálékot sem vett magába, midőn azonban alétságából felocsudott első dolga volt tüzet rakni a maradék káposztát megmelegíteni és azután falatozni. Még azután 10 napig élt, de mert a golyót az orvosok fel nem lelheték, végre iszonyu kínok között kimult. — i.

Csonoplai levél.

Tehtentes szerkesztő ur!

Megyénk tőszomszédságában, nem megvetendő lélekszámmal s vagyonnal rendelkező „világhírű“ Csonopla község „iskoláiról“ óhajtok szólni, melyek még inkább hivatva lesznek községünket nevezetessé tenni, talán kedvezőbb szinben feltüntetni, mint a „csonoplai tamburás.“ — De ha már levélírásra adtam a fejemet s belekevertem a „csonoplai tamburást“, engedje meg tek. szerkesztő ur, hogy erről is szóljak pár szót.

Még 48 előtt élt a „Kánya Misa“, ki reggeltől estig a szövőszékénél szorgalmasan végé — mint becsületes takácsmester — napi munkáját s csak estebéje elköltése után csapván hóna alá tamburáját, távozott hazulról az ő megszokott kocsmájába, hol elfoglalta a banya-kemence melletti padkán a helyét, elővéve tamburáját s minden megszólítás nélkül, hozzáfogott annak pengetéséhez. Nem várt ő ezért semmi díjat, ha egy-két „kétgarasost“ a kislábjaja zsebébe csuszathatott, szívesen cselekedte, de ez csak mellékes volt; a fő dolog az a körülmény, amely világra szóló nevét megteremté, hogy: „iszik mint a csonoplai tamburás.“ Igen, megtette ő ezt, de nem azon módon, mint a hogy a közmondást most már értelmezik. Azon időben Csonopla határán sok ezer darab juh legelészett, a gypajunak jó ára volt, „Purda János“ koresmájában meg olcsón adták a jó „bikavért“. Itt alkudtak meg a juhos-gazdák számadóikkal, itt jött össze naponként egyik-másik juhászbojtár pajtásával, hogy megbeszéljék gonjait vagy elményeket egy pár itce bor elköltése mellett. Midőn a társaság belemegedett a nagy beszédbe, s nem törődött „Misa bácsi“ jelenlétével, ekkor tette meg azt a mi tamburásunk, hogy hol egyik, hol a másik vendég elől — minden szó nélkül — felemelvén az üveget, abból jól huzott. Ez volt egyedüli büne tamburásunknak, a mit már annyira megszokott, hogy senki fel nem vette. Meg nem részegedett soha, éjfél előtt lefeküdt s már korán reggel a szövőszékénél lehetett őt találni.

Erről a jámbor emberről keletkezett ez a világra szóló — „iszik mint a csonoplai tamburás“ féle közmondás, melyet most már iszákos, dologkerülő emberekre — helytelenül alkalmaznak.

Ezt azért irtam le, hogy megmentsem a „tamburásunk“ becsületét s most áttérek levelem fő tárgyára t. i. az „iskolákra“.

Csonoplán, ide nem számítva az izraeliták iskoláját 7 tanteremben ugyanannyi tanító működik; a németajkának van 4 tanítójuk, kik közül kettő a külterén, kettő a beltéren tanít; a magyar dalmátoknak közösen van 3 tanítójuk, kettő a beltéren, egy a külterén tanít, mind a németeknek, mind a magyar-dalmátoknak 1—1 egyenköz (parallel) iskolájuk — osztályuk — van.

Aki az itteni viszonyokat jól ismeri és a tantgy iránt csak némi tájékozottsággal is bír, könnyen beláthatja, hogy Csonopla községe sokat áldoz tantügyi célokra, de a tettek s állapotok nem bizonyítanak oly intézkedések mellett, melyek inkább mehoznák az áldozatok gyümölcsét.

A németeknek még az ötvenes években nem volt iskolájuk a beltéren, csupán a külterén egy tanterembe jártak a gyermekek; 54—55-ben állították föl a beltéren egy iskolát, ugy hogy a külterén lévő iskolából a nagyobb gyermekek. — III.—VI. oszt. — ide járnak. A magyar-dalmátok meg a hetvenes években arra a gondolatra jöttek, hogy a beltéren már létező három tanterem közül az egyiket a külterre tegyék. Hogy a németek iskolájukat széjjel osztották, volt értelme, mert már sok német család költözött a magyar-dalmát falu részbe — a beltérre — s így sok német tankötelek gyermekek igen távol esett a német falu — külterre. — De mi okozta azt, hogy a magyar dalmátok a már meglévő beltéri iskolát a külterre — a község egyik sarkára — tegyék? A magyar dalmát lakosok nem változtatták helyeiket, a magyar dalmát község most is ott áll, ahol ötven év előtt állt; a külterri iskolába járó 120—130 gyermek közül talán 30—40 gyermeknek közelebb esik a külterri iskola, míg 80 gyermekre, de főleg az ismétlősökre nézve határozottan előnyösebb lenne, ha a beltéren járhatnának iskolába. E szerint a távolságot tekintve, a magyar dalmát külterri iskola nem egészen felel meg rendeltetésének és végtelen hátrány taneredmény tekintetében, mivel a tauerő ezáltal szétforgácsoltatik.

Mennyivel előnyösebb lenne, ha a külterri iskola ismét visszahelyeztettnék, — könnyen beláthatja mindenki, a kinek csak némi fogalma van az iskola beléltéről. Ha összpontosítottának a magyar dalmát iskolák, akkor lenne csak igazán 3 tanítóval bíró népiszkola; az osztályozás is célszerűbb lenne, a mennyiben egy I-ső osztályu, egy II—III-ik oszt. és egy IV—VI. osztályú rendelkező tanító több taneredményt mutathatna elő; míg ellenben jelenleg a külterri iskola tanítója a külterhez tartozó I—II. osztályosokat, a beltér egyik tanítója szintén az I—II. osztályt, a másik pedig a III—VI. oszt. vezeti; ez utóbbi nagyon éri annak súlyát, hogy két kézről kapja tanítványait; ezen rendszertelen osztályozás oka annak is, hogy az alsó osztályok túltöltöttek. Lehetnének még más igen fontos okok felhozhatók, melyek az iskolák központositása mellett szólnának, de azokat most elbaltatom. Helytelenül vannak a német iskolák is osztályozva. Itt is célszerűbb lenne, ha a külterről legalább az egyik tanterem áthelyeztettnék a beltérre, ott csupán az I-ső osztály maradna; a beltéren pedig lenne egy I-ső oszt., egy II—III. és egy IV—VI. osztály.

Most volna ideje ezen — a tantgyútnak hátrányára lévő — állapotot segíteni. Most intézkedjenek a hatóságok, hogy községútnak, a tantgyre szentelt áldozata minél bővebben teremje meg gyümölcsét.

Az akarat és a képesség meg van; csak vezetők, irányt adók legyenek.

Az alkalom megnyílt, mert ez évben már megkezdik az iskolák építését. A megyei közigazgatási bizottság megbayasából, Csonopla község képviselőtestülete már a mult évben elhatározta és jegyzkönyvhbe foglalta, hogy 1893-ik évben az összes beltéri és a magy. dalm. külterri iskolákat fel fogja építeni. Knizl N. jó hírevű építőmester által el is készitette az említett iskolák és tanítólakok tervezését s költségvetését. Tekintve a csinos és célszerű berendezési impozáns épületek tervezését, nem is kerülne nek tulságos sokba és nem is esnek terhünkre azok kivitele, mert a község rendelkezzi annyi pénzzel, hogy a költségvetést, illetve a vállalkozás összegét fedezheti, miután azt alig 4—5 ezer forinttal kellene pótolni, a mely összeg a 42 hold iskolalapl föld haszonbéréből pár év alatt törleszhető.

A folyó év február 4-én tartott képviselői gyűlés megjedti a mutatkozó hiánytól s mellőzve a mult évi határozatot, abban állapodott meg, hogy ez évben csupán a külterri magyar-dalmát iskolát fogja építtetni. Szép a takarékság, de ne legyünk fukarok, mert: „a fősvény kétszer költ“. Ez az eset fordulhat elő nálunk is. A tisztelt képviselőtestületnek nincs talán tudomása az

egészségtelen s dűledező félben levő iskolákról s elfeledték, hogy már évek előtt szorgalmazva volt az építés és csakis a jelen évre eleve célba vett építkezés miatt mulasztott el az épületek gyökeres kijavítása. Hogy tehát a jövő telet, illetve a tanévet, a jelenlegi épületekben bevárassuk, okvetlen javítani kell; nem tudni, hogy a gyökeres javítás nem igényelne-e annyi költséget, a mennyi hiány mutatkozik az építkezési költség-nél; pedig azért csak megmaradnának az egészségtelen s minden tekintetben célszerűtlen tantermek és lakások. Ha minden körülményeket tekintve vennék azok, a kiket illet, nem odáznak el az építkezést. Ne ámsak el magukat s társaikat azzal, hogy a községnek, az építkezés elodázása által hasznot hajtának. A vállalkozó is többet engedhet a költségvetésből egy nagyobb szá-básu építkezésnél.

Nem hagyhatom érintés nélkül, hogy községünknek legnagyobb részt jóra hajló lakosa közt találko-znak olyanok, kik azzal vélik elérhetni népszerűségüket, hogy minden üdvös intézkedésre rámondják, hogy: „nem kell!” — „nem győzi a szegénység a sok költ-séget” — stb.

Reméljük, hogy többen lesznek azok, kik a mellék érdekeket mellőzve, a közérdek előmozdítása mellett fognak küzdeni.

Ne legyünk elfoglaltak, — részrehajlók!

Egy tanügybarát.

Közgazdaság.

A gazdasági egyesület és a kormány.

A földművelésügyi miniszter a következő körrendeletet küldte le a vármegyei gazdasági egyesületeknek: Hogy a vezetésem alatt álló tárca költségvetésében a különböző mezőgazdasági ágak emelése céljából rendelkezéseimre bocsátott hitelt az ország különböző vidékein ez idő szerint legszükségesebb intézmények létesítésére, illető-leg intézkedések megtételére használhassam föl, de más-részt a gazdasági egyesületeket jövőre egy anyagilag, mint a rendelkezéseimre álló szakközegeknek igénybe-vételével is hathatósabban támogathassam s ehhez ké-pest a hazánk mezőgazdasági viszonyai által meg-oldani követelt feladatokon való munkálkodásba az egész gazdalközöniséget mindinkább bevonjam, elhatá-roztam a következő intézkedések foganatosítását. Min-denekelőtt szükségesnek tartom, hogy az egyesület, a működési területét képező vármegye mezőgazdasági viszonyainak tüzetes megvizsgálása, azok következmé-nyeinek mérlegelése után, jelöljön ki valamely konkrét mezőgazdasági intézményt, melyen az év folyamán léte-síteni, illetőleg a mezőgazdaság emelését célzó intéz-kedést, melyet tenni óhajt s melynek kivitele a mellett, hogy a működési területén levő gazdasági viszonyokhoz képest legstírgósebben szükséges, egyszersmind arányban áll az egyesület vagyoni erejével s a rendelkezésre álló munkaerővel. Ily intézmények és intézkedések volná-nak például: szarvasmarha, juh, sertés vagy baromfi-pepineriák létesítése, különböző mezőgazdasági szövet-kezetek, mint tejszövetkezetek, vetőmag-, gépeszerző-, állattenyésztési, szőlőtelepítési és hitelszövetkezetek ala-kítása, mintá mehesek, közraktárak termények számára, valamely mezőgazdasági bazi iparág meghonosítása, kü-lönböző népszerű mezőgazdasági tanfolyamok vagy elő-adások, állat díjazások, terménykiállítások stb. Magam részéről kijelentem, hogy a mennyiben az egyesület anyagi és munkaerejéhez mérten egy vagy több e féle intézmény vagy intézkedés létesítése, illetőleg foganato-sítása tekintetében megállapodásra jut s a vonatkozó ki-viteli tervet és költségelőirányzatot hozzám fölterjeszti, az egyesületet kitűzött célja elérésében egyrészt a ren-delkezéseimre álló hiteltől adandó aránylagos állami segély, másrészt a vezetésemre bízott miniszterium szak-erőinek és pedig: az orsz. chemiai intézet és központi vegykerületi állomás, az orsz. földtani intézet agronom geologia osztálya, az orsz. tejjgazdasági felügyelőség, a gazd. tanintézetnél alkalmazott s esetleg még külön megbízandó és alkalmazandó szakférfiaknak alkalmi igénybevitelével támogatni fogom. Fölhívom tehát az egyesületet, hogy a fentebb közölteket tegye megfonto-lás tárgyává s megállapodásáról legkésőbb f. é. március 30-ig évi jelentésének kapcsolatos fölterjesztése mellett, tegyen hozzám jelentést. Budapest, 1893. február 12 én. Bethlen, s. k.

Szerkesztői üzenetek.

M. S. Baja. Versét már csak a kúllak hiányossága miatt sem közölhetjük, de meg a tartalom is olyan, hogy nem mond vele semmi újat.

Naptár. Február.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
28 Kedd	Román ap.	Román	16 Pamfil vt.
1 Szer.	Albin pk.	Albin	17 Tódor
2 Csüt.	Szimplie.	Szimplie.	18 Leo pápa
3 Pént.	Jéz. gy. eml.	Kunikund	19 Arkip

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Alkalmazást nyer.

Déronya községében évi 250 forint fizetés és némi mellékjövdelem biztosítása mellett egy

végrehajtó

azonnal alkalmazást nyerhet.

Bikár György,
jegyző.

3—3

Meghívó.

A kis-hegyesi keresztény takaré- és fogyasztási önszegélyző-szövetkezet évi rendes közgyűlését

f. é. március 5-én d. u. 4 órakor

saját üzlethelyiségében fogja megtartani, melyre a részvényes urak tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. A mérlegek bemutatása.
2. A tiszta jövedelem felosztása feletti határozat hozatal.
3. Egy felügyelő bizottsági tag választása.
4. Indítványok.

Kelt Kis-Hegyesen, 1893. február 23 án.

Az igazgatóság.

A kis-hegyesi keresztény takaré- és fogyasztási önszegélyző-szövetkezet második évi zárszámadása az 1892. évről.

Bevétel.	Forgalmi kimutatás.	Kiadás.	
Átiratási díj számlán	3 —	Üzletköltség számlán	130 43
Üzletrésze adott előleg számlán	78 —	Tiszti fizetés számlán	1172 80
I. csoport heti befizetés számlán	3451 80	Betét kamat számlán	509 85
Kamat számlán	1337 22	Adó számlán	176 99
Kezelési és közvetítési díj számlán	1646 51	I. csoport heti befizetési számlán	8 —
Sommás kötvény számlán	27373 —	Sommás kötvény számlán	33650 —
Ingatlan kölcsön számlán	280 —	Pénzmaradvány számlán	3503 54
Pénzmaradvány számlán	1968 77	Betét számlán	32981 72
Betét számlán	36542 69	1891-iki nyeresemény számlán	437 32
Jutalék számlán	382 66	Házbér számlán	165 —
Tartalék alap számlán	54 66	Jutalék számlán	382 66
	73118 31		73118 31

Tartozik. Veszteség-nyereség-számla. Követel.

Üzletköltség számlának	130 43	Átiratási díj számlától	3 —
Tiszti fizetés számlának	1172 80	Kamat számlától	1337 22
Betét kamat számlának	509 85	Kezelési és közvetítési díj	1646 51
Adó számlának	176 99		
Lakbér számlának	165 —		
Kamatadó számlának	50 98		
Nyeresemény egyenleg számlának	780 68		
	2986 73		2986 73

Zármérleg-számla.

Felszerelési számlának	326 50	I. csoport heti befizetések számlától	7378 20
Sommás kötvény kölcsön számlának	19002 —	Betét számlától	13911 51
Pénytár számlának	3503 54	1891-iki nyeresemény számlától	656 01
		Tartalék alap számlától	54 66
		Kamatadó számlától	50 98
		Nyeresemény egyenleg számlától	780 68
	22832 04		22832 04

Kelt Kis-Hegyesen, 1892. évi december hó 31 én.

Zsótir Ákos, Horváth Illés, Karaszky Sándor, Fratricsevics János, Kiss Boldizsár, igazgató, igazgató, elnök-igazgató, igazgató, igazgató.

Jelen zármérleg a főkönyv számláival összehasonlítván, egyezőnek és helyesnek találtatott.

Kelt Kis-Hegyesen, 1893. évi február hó 25 én.

Balázs János,
felügy. biz. tag

Michler Ferenc,
felügy. biz. tag

Tóth András,
felügy. biz. tag

381. szám.
kig. 1893.

Pályázati hirdetmény.

Petrovác községében évi 225 ft fizetéssel javadalmazott két gyalog közrendőri állás be-töltendő.

Pályázni kívánók kellőleg felszerelt kérvé-nyeket 1893. évi március hó 4-éig Petrovác község előljárási bizottságánál nyújtsák be.

Petrovác, 1893. évi február hó 18-án.

2—2 **Az előljárók.**

Liszt- és sütő-üzlet eladás.

Kellőleg berendezett, 20 év óta üzemben álló

liszt- és sütő-üzlet,

élénk helyen, a belvárosban, jutá-nyos lakbér mellett, az összes esz-közökkel együtt, átköltözés folytán előnyösen eladatik és azonnal át-vehető a tulajdonostól.

Deutsch Adolf
Zombor, Bács-Bodrogh vármegye.

2—2

735. szám.
kig. 1893.

Pályázati hirdetmény.

Ó-Becsé nagyközségében üresedésbe jött egy gya-logrendőri állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Évi fizetés 300 forint.

Feltételek:

- a) magyar honpolgár,
- b) védkötelezettségének már megfelelt, 24 ik élet-évet már betöltötte, a 45-öt még el nem érte,
- c) feddhetlen erkölcsű és teljesen rovatlan előéletű,
- d) teljesen egészséges,
- e) írni és olvasni tud és a községben divó magyar és szerb nyelvet bírja,
- f) a magyar nyelvet szóban és írásban oly töké-letesen bírja, hogy azon az előirt írásbeli teendőket biz-tosan végezni képes legyen.

Elsőbbség adatik kiszolgált altiszteknek, előny minden körülmények között a nőtlenség.

A megválasztott rendőr köteles lesz az előirt egyen-ruhát sajátjából beszerezni.

A fenti pontok szerint felszerelt és sajátkezűleg irt kérvények legkésőbb **f. évi március hó 8-ig** alulírott előljárási bizottság címre benyújtandók. Később beérkezett kérvények figyelembe nem vétetnek.

A folyamodók személyes bemutatása előnyükre leend.

Ó-Becsén, 1893. évi február hó 20 án.

Fetter János,
k. jegyző.

Tatity György,
v. bíró.

2—2

Eladási hirdetés.

5 darab két éves magyar bika eladó. Bármikor megte-kinthetők Tercsanik pusztán.

Ertl János fiai,
Bács.

10—7

Zombor, Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

XVI. évf.

ELŐFIZETÉS
Egész évre . . . 6 ft
Fél évre . . . 3 ft
Negyed évre . . . 1 ft
A lap szellemi
illető küldem
szerkesztőnek.
a laptulajdonos
dendők

Egyes szám ára 10

Lukács minis

Kereskedelemig
fölvívást intézi —
séghez:

A magyar áll

évfordulóját készül

Hazánk törvény

ezredéses ünnepélye

tartassék.

Ó cs. és apost

mesebb Urunk és K

nökségét elfogadni k

A törvény e k

pesten, az illetékes

körök közreműködés

ruházta.

Kettős célja les

Első sorban em

redéves mult nagy e

megmutatni a külfö

nemzet hasznos tagia

nak a haladás együtt

Második feladata

megismerjük a magy

ket; megismertessük

ekkel a szellemi, an

munkálkodásnak össze

Felhívom az orsz

ezen feladatban a kort

támogassa és hozzájár

sikeréhez.

Része fog jutni

nak a munkában, vala

A „BÁCS

télszázados

Nem tartozom

Mert a szob

Azért ma vid

Tural ma

Több pápa volt

Leo is egyi

Hadd énekelje

En a költő

Szent Dávid

Mely mint

S bácsos hangja

A háborgó

Mert a szent

Mindkettő

Hadd énekelje

En a költő

Nehéz időben

A szent tiar

Ország nélkül

S te vírtad

Hiába nem hín

Galamb s or